5 নতুন প্ৰপত্ৰৰ মূল বৈশিষ্ট্য আৰু অংশীদাৰসকলৰ বাবে সুবিধাসমূহ:

ক্ৰম নং	নতুন প্ৰপত্ৰৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ	অংশীদাৰসকলৰ বাবে সুবিধাসমূহ
1.	ব্যৱহাৰকাৰীৰ অভিজ্ঞতা বৃদ্ধি কৰিবলৈ আৰু দাখিলৰ সহজতা প্ৰদান কৰিবলৈ স্মাৰ্ট ফৰ্ম: a. প্ৰাসংগিক বিৱৰণৰ স্বয়ংক্ৰিয়ভাৱে পূৰণ/ প্ৰি-ফিলিং b. বাস্তৱ সময়ৰ বৈধকৰণ আৰু ভুল নিয়ন্ত্ৰণ। c. ড্ৰপ ডাউন আৰু ডেট পিকাৰ d. এপিআই (API) আৰু ডাটাবেছৰ সৈতে সংহতি e. চেক বক্স ভিত্তিক স্মাৰ্ট পৰীক্ষণ f. নাম আৰু ঠিকনা ক্ষেত্ৰ আদিৰ প্ৰামাণিককৰণ।	স্বয়ংক্ৰিয়ভাৱে পূৰণ আৰু প্ৰামাণিককৰণৰ বৈশিষ্ট্যসমূহৰ সৈতে সক্ষম কৰা স্মাৰ্ট ফৰ্মসমূহে ব্যৱহাৰকাৰীৰ অভিজ্ঞতা উন্নত কৰিব আৰু পালনৰ সুবিধা প্ৰদান কৰিব।
2.	নতুন প্ৰপত্ৰত ৰচিদৰ প্ৰতিটো শ্ৰেণীত একেধৰণৰ গণনাৰ তালিকা থাকে, য'ত স্পষ্ট সূত্ৰসমূহ উল্লেখ কৰা হয়, যাৰ ফলত কৰদাতাই প্ৰপত্ৰ পূৰণ কৰিবলৈ সহজ হয়।	এই নতুন বৈশিষ্টই কৰদাতাৰ বাবে দাখিল কৰাত অধিক স্পষ্টতা আৰু সহজতা আনে।

6 প্ৰস্তাৱিত প্ৰপত্ৰৰ ফলাফল:

ধাৰা 157(1)ৰ অধীনত ৰেহাই সংশ্লিষ্ট বছৰটোৰ বাবে সক্ষম কৰা হৈছে। আয় গোট খোৱাৰ বাবে অতিৰিক্ত কৰ দায়বদ্ধতাৰ পৰা ৰেহাই। আইটিআৰ(ITR)ত সঠিক কৰ গণনা নিশ্চিত কৰে।

7 নতুন সৰলীকৃত প্ৰপত্ৰৰ মূল সুবিধাসমূহ:

কম ডাটা দিয়া আৰু কম পুনৰাবৃত্তিমূলক তথ্যৰ সৈতে ফৰ্মখন সৰল কৰিবলৈ পুনৰ ডিজাইন কৰা হৈছে।

প্ৰাপ্তিৰ প্ৰতিটো শ্ৰেণীত (অতিৰিক্ত দৰমহা, গ্ৰেচুইটি, চাকৰিৰ পৰা বৰ্খাস্তৰ ক্ষতিপূৰণ আদি) একেধৰণৰ গণনা টেবুল থাকে, যিয়ে কৰদাতাৰ ইনপুট আৰু ব্যৱস্থাৰ বৈধকৰণ সৰল কৰে যিয়ে দাখিল কৰাত স্পষ্টতা আৰু সহজতা আনে।

স্মাৰ্ট, প্ৰযুক্তি-সক্ষম ফাইলিঙে - কৰদাতাৰ বিৱৰণৰ স্বয়ংক্ৰিয়ভাৱে পূৰণ কৰাই হাতৰ কষ্ট আৰু ভুল কম কৰে।

8 মন কৰিব:

বিত্তীয় বৰ্ষ 2025-26লৈকে (মূল্যায়ন বৰ্ষ 2026-27)লৈকে প্ৰযোজ্য প্ৰ-পত্ৰসমূহ আয়কৰ নিয়ম, 1962ৰ দ্বাৰা পৰিচালিত হৈ থাকিব; সেই অনুসৰি বিত্তীয় বৰ্ষ 2025-26ৰ দাবী পূৰ্বৰ প্ৰপত্ৰ নং 10E-ত দাখিল কৰিব লাগিব।

9 "সংবাদ" অধিবেশনৰ QR কোড:

কৰদাতাৰ সুবিধাৰ বাবে নতুন প্ৰপত্ৰৰ খচৰা প্ৰস্তুতৰ লগত জড়িত বিষয়াৰ সৈতে "সংবাদ" অধিবেশনৰ লিংকৰ Q R ক'ড প্ৰচাৰপত্ৰিকাখনৰ তলত দিয়া হৈছে। ইয়াক **প্ৰপত্ৰ নং 39** (পূৰ্বৰ প্ৰপত্ৰ নং 10E)ৰ ওপৰত সবিশেষ আলোচনাৰ বাবে উল্লেখ কৰিব পাৰিব।

প্ৰপত্ৰ 39ৰ ওপৰত সংবাদ অধিবেশনৰ QR কোড

মাৰ্চ, 2026

আয়কৰ সঞ্চালকালয়

(জনসংযোগ, প্ৰকাশন আৰু প্ৰচাৰ)
ষষ্ঠ মহলা, ময়ুৰ ভৱন,ক'নাট চাৰ্কাছ, নতুন দিল্লী - 110001

@incometaxindiaofficial @incometaxindia.official @Income Tax India
@IncomeTaxIndia @Income Tax India Official

ঘোষণা: এই প্ৰচাৰপত্ৰিকাখনক আইনৰ সবিশেষ বিবৃতি বুলি ধৰিব নালাগে। সবিশেষৰ বাবে সদায় আইন আৰু নিয়মৰ প্ৰাসংগিক বিধানসমূহৰ উল্লেখ কৰা উচিত

www.incometaxindia.gov.in

INCOME TAX DEPARTMENT

আয়কৰ বিভাগ
কেন্দ্ৰীয় প্ৰত্যক্ষ কৰ ব'ৰ্ড

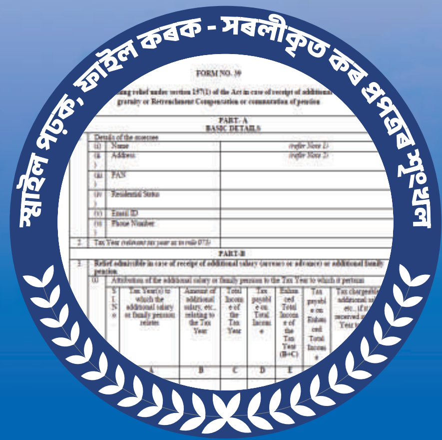

প্ৰপত্ৰ নং 39 (পূৰ্বৰ প্ৰপত্ৰ নং 10E)

স্মাইল ডাউনলোড কৰিবলৈ স্কেন কৰক

নতুন আয়কৰ প্ৰপত্ৰ:
এখন ব্যৱহাৰকাৰী অনুকূল হাতপুথি
প্ৰপত্ৰ নং 39
(পূৰ্বৰ প্ৰপত্ৰ নং 10E)

পটভূমি:

আয়কৰ বিভাগে আয়কৰ আইন, 2025ৰ অধীনত, 1এপ্ৰিল 2026ৰ পৰা কাৰ্যকৰী হোৱাকৈ সকলো অংশীদাৰৰ বাবে আইন মানি চলাৰ সহজতা বৃদ্ধিৰ বাবে সৰলীকৃত কৰ প্ৰপত্ৰ প্ৰৱৰ্তন কৰিছে। নতুন প্ৰপত্ৰসমূহত ভুলসমূহ হ্ৰাস কৰিবলৈ আৰু অনুসৰণৰ সুবিধা হোৱাকৈ সৰল ভাষা, প্ৰামাণিককৃত প্ৰি-ফিল্ড ফৰ্মেট, আৰু প্ৰযুক্তি-চালিত প্ৰক্ৰিয়াসমূহ ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে।

"কৰদাতাৰ তথ্য শৃংখলাৰ" অংশ হিচাপে আমি প্ৰায়ে ব্যৱহাৰ কৰা প্ৰপত্ৰ বা সেই প্ৰপত্ৰসমূহ বাছি লৈছো যিবোৰে উল্লেখযোগ্য ব্যৱসায়িক প্ৰক্ৰিয়াৰ পুনৰ বিশ্লেষণ কৰা হৈছে। এই প্ৰচাৰপত্ৰিকাখনে প্ৰপত্ৰ নং 39 (পূৰ্বৰ প্ৰপত্ৰ নং 10E)ৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে যিয়ে কৰদাতাই আয়কৰ আইন, 2025ৰ ধাৰা 157(1)ৰ অধীনত ৰেহাই দাবী কৰিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰে, য'ত দৰমহা বকেয়া বা আগতীয়াকৈ লাভ কৰা হয়, বা নিৰ্দিষ্ট প্ৰাপ্তি কৰা যেনে গ্ৰেচুইটি, চাকৰিৰ পৰা বৰ্খাস্তৰ ক্ষতিপূৰণ আৰু পেঞ্চনৰ বিনিময় লাভ কৰা হয়।

1 প্ৰপত্ৰ নং 39 -ৰ উদ্দেশ্য:

প্ৰপত্ৰ নং 39 কৰদাতাই আয়কৰ আইন, 2025ৰ ধাৰা 157(1)ৰ অধীনত ৰেহাই দাবী কৰিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰে, যাতে চলিত বৰ্ষৰ মুঠ আয়ত অতিৰিক্ত দৰমহা আৰু অন্যান্য নিৰ্দিষ্ট প্ৰাপ্তি অন্তৰ্ভুক্ত কৰিলে উদ্ভৱ হ'ব পৰা অধিক কৰ বোজা নিৰ্লিপ্ত কৰে।

2 কোনে ফাইল কৰিব লাগে:

যিকোনো ব্যক্তিগত কৰদাতাই যিয়ে লাভ কৰিছে:

- **অতিৰিক্ত দৰমহা বা অতিৰিক্ত পৰিয়ালৰ পেঞ্চন**
- **অতীতৰ সেৱাৰ বাবে গ্ৰেচুইটি**
- **চাকৰিৰ পৰা বৰ্খাস্তৰ ক্ষতিপূৰণ**
- **পেঞ্চনৰ পৰিৱৰ্তন** আৰু ধাৰা 157(1)ৰ অধীনত ৰেহাই দাবী কৰিব বিচাৰিলে প্ৰপত্ৰ নং 39 দাখিল কৰিব লাগিব।

3 আয়কৰ নিয়ম, 2026 অনুসৰি নতুন প্ৰপত্ৰ নং 39ৰ গাঁথনি :

আয়কৰ নিয়ম, 2026 অনুসৰি প্ৰপত্ৰ নং 39ক দুটা ভাগত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে।

অংশ A

ব্যক্তিগত তথ্য আৰু ৰেহাই দাবী কৰা কৰ বছৰকে ধৰি কৰদাতাৰ মৌলিক বিৱৰণ।

পাৰ্ট B

আয়কৰ আইন, 2025ৰ ধাৰা 157(1)ৰ অধীনত ৰেহাই দাবী কৰাৰ বাবে অতিৰিক্ত দৰমহা বা পৰিয়ালৰ পেঞ্চন, গ্ৰেচুইটি, চাকৰিৰ পৰা বৰ্খাস্তৰ ক্ষতিপূৰণ, বা পেঞ্চনৰ পৰিৱৰ্তনৰ দৰে প্ৰাপ্তিৰ বিৱৰণ, আইটিআৰত (I T R) স্বয়ংক্ৰিয়ভাৱে পূৰণ কৰা মুঠ গ্ৰহণযোগ্য ৰেহাইৰ সৈতে আৰু মূল্যায়কে পৰীক্ষণ আৰু ঘোষণা।

4 প্ৰপত্ৰ নং 39 দাখিল কৰিবলৈ প্ৰয়োজনীয় নথি-পত্ৰ/বিৱৰণসমূহ কি?

- **মূল্যায়কৰ পেন।**
- **প্ৰাপ্তিসমূহৰ বিভাজন** ধাৰা 157(1)ৰ অধীনত ৰেহাই দাবী কৰাৰ বাবে(অতিৰিক্ত দৰমহা, গ্ৰেচুইটি আদি)।
- **গণনা পত্ৰই** চলিত বৰ্ষ আৰু প্ৰাসংগিক পূৰ্বৰ বছৰসমূহৰ বাবে মুঠ আয় আৰু কৰ দেখুৱায়।
- **পূৰ্বৰ বছৰৰ আইটিআৰ, প্ৰপত্ৰ নং** 130/131 **(পূৰ্বৰ প্ৰপত্ৰ নং 16/16A),** বা পৰীক্ষণৰ বাবে দৰমহা/পেঞ্চন ষ্টেটমেন্ট
- **এককালীন প্ৰাপ্তিৰ প্ৰমাণ**, যেনে নিয়োগকৰ্তাৰ পত্ৰ, পেঞ্চনৰ আদেশ, চাকৰি বৰ্খাস্তৰ আদেশ আদি।

5 Key features of the New Form and Benefits to the Stakeholders:

Sl. No.	Key features of the New Form	Benefits to the Stakeholders
1.	Smart Form to enhance user experience and provide ease of filing through: a. auto-population/pre-filling of relevant details b. Real time validations & error handling. c. Drop downs & date pickers d. Integration with APIs & Databases e. Check box based smart verification f. Standardization of name & address fields etc.	Smart Forms enabled with the features of auto population and standardization will enhance User experience and will facilitate compliance.
2.	In the new Form, each category of receipt contains uniform computation tables, depicting clear formulas, simplifying taxpayer input.	This new feature brings more clarity and ease in filing for the taxpayer.

6 Outcome of Processed Form:

Relief under section 157(1) is enabled for the relevant year.
Relief from excess tax liability due to bunching of income.
Ensures correct tax computation in the ITR.

7 Key benefits of new simplified Form:

The form has been redesigned to be simpler, with fewer data inputs and less repetitive information.

Each category of receipt (additional salary, gratuity, retrenchment compensation etc.) contains uniform computation tables, simplifying taxpayer input and system validation which brings in clarity and ease in filing.

Smart, Technology-Enabled Filing- Auto-population of taxpayer details reduces manual effort and errors.

8 ATTENTION :

Forms applicable for FY 2025–26 (AY 2026–27) shall continue to be governed by the Income-tax Rules, 1962; accordingly, the claims of FY 2025–26 shall be filed in the erstwhile Form No. 10E.

9 QR Code of "Samvaad" session:

For the benefit of the Taxpayers, the QR code of the link to the "Samvaad" session with the officer involved in drafting of the new Form, is given at the bottom of the brochure. This may be referred to for detailed discussion on the **Form No. 39** (erstwhile Form No. 10E).

QR Code of
Samvad Session on Form No. 39

INCOME TAX DEPARTMENT

Directorate of Income Tax

(Public Relations, Publications & Publicity)
6th Floor, Mayur Bhawan, Connaught Circus, New Delhi - 110001

@incometaxindiaofficial @incometaxindia.official @Income Tax India
@IncomeTaxIndia @Income Tax India Official

Disclaimer: This brochure should not be construed as an exhaustive statement of the law.
For details, reference should always be made to the relevant provisions in the Acts and the Rules

March, 2026

www.incometaxindia.gov.in

INCOME TAX DEPARTMENT

Income Tax Department

Central Board of Direct Taxes

Form No. 39
(Erstwhile Form No. 10E)

SCAN DOWNLOAD SMILE

NEW INCOME TAX FORMS: A USER FRIENDLY HANDBOOK
Form No. 39
(Erstwhile Form No. 10E)

BACKGROUND:

The Income Tax Department has introduced simplified tax Forms under the Income-tax Act, 2025, effective April 1, 2026, to improve ease of compliance for all stakeholders. The new Forms use simpler language, standardized pre-filled formats, and technology-driven processes to reduce errors and facilitate compliance.

As part of the "Taxpayer Information Series," we have selected frequently used Forms or those Forms that have undergone significant business process re-engineering. This brochure focuses on **Form No. 39** (erstwhile Form No. 10E), which is used by a taxpayer to claim relief under section 157(1) of the Income-tax Act, 2025, in cases where salary is received in arrears or in advance, or specified receipts such as gratuity, retrenchment compensation and commutation of pension have been received.

1 Purpose of Form No. 39:

Form No. 39 is used by a taxpayer to claim relief under section 157(1) of the Income-tax Act, 2025, for neutralizing higher tax burden that may arise on inclusion of additional salary and other specified receipts in the total income of the current year.

2 Who should file:

Any individual taxpayer who has received:

- **Additional salary or Additional family pension**
- **Gratuity for past services**
- **Retrenchment compensation**
- **Commutation of pension**

and wishes to claim relief under section 157(1), is required to file Form No. 39.

3 Structure of new Form No. 39 as per Income Tax Rules, 2026 :

As per the Income Tax Rules, 2026, **Form No. 39** comprises of two parts.

Part A

Basic details of the taxpayer, including personal information and the tax year for which relief is claimed.

Part B

Details of receipts such as additional salary or family pension, gratuity, retrenchment compensation, or commutation of pension for claiming relief under section 157(1) of the Income-tax Act, 2025, with total admissible relief auto-populated in the ITR and Verification & declaration by the assessee.

4 Documents/details required to file Form No. 39?

- **PAN of the assessee.**
- **Break-up of receipts** for which relief under section 157(1) is claimed (additional salary, gratuity, etc.).
- **Computation sheets** showing the total income and tax for current year and the relevant earlier years.
- **Earlier years' ITRs, Form Nos. 130/131 (Erstwhile Form Nos. 16/16A),** or salary/pension statements for verification.
- **Proof of lump-sum receipts,** such as employer's letters, pension orders, retrenchment orders, etc.